

ת"ד 5601/08/14 - מדינת ישראל נגד סחר חג'אג'

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

25 מאי 2015

ת"ד 5601-08-14 מדינת ישראל נ' חג'אג'

בפני כב' השופט רוני פרי

בעניין:

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות תעבורה תל אביב

נגד

הנאשמת: סחר חג'אג'

באמצעות ב"כ עו"ד עלא קישאוי

הכרעת דין הנאשמת זכאית מחמת הספק

1. הנאשמת עומדת לדין, מכוח אחריות בעל הרכב - לפי סעיף 27ב(א) לפקודת התעבורה, בעבירות של נהיגה בחוסר זהירות, אי ציות לתמרור אין כניסה (402) ואי עצירה לאחר גרימת תאונה - בניגוד לתקנות 21(ג), 22(א), 145(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961.

2. למקרא כתב האישום עולה כי הנאשמת הינה הבעלים של רכב מסוג מזדה מ.ר. **32462214**. נטען כי נהגה ברכב ביום 23.11.13, בשעה 16:30 לערך, ברחוב בן עזאי בתל אביב יפו, מכיוון שד' ירושלים למערב, בניגוד לכיוון התנועה והתקרבה לצומת עם רחוב גמליאל.

בכניסה לרחוב בן עזאי, מכיוון שד' ירושלים, מוצבים משני צדי הדרך תמרורי 402.

אותה שעה, נהגה מרים קנלר, רכב פרטי מסוג דייהטסו ברחוב גמליאל ובהגיעה לרחוב בן עזאי פנתה ימינה לרחוב זה ונסעה מול כיוון נסיעת הנאשמת.

נטען כי הנאשמת נהגה בחוסר זהירות, לא נתנה תשומת לב מספקת לדרך, בניגוד לתמרור אין כניסה, ובניגוד

לכיוון התנועה ופגעה ברכב הדייהטסו שהגיע ממולה.

כתוצאה מהתאונה נחבלה מרים וכלי הרכב המעורבים נפגעו.

הנאשמת עזבה את מקום התאונה מבלי למסור פרטים.

3. ההגנה הודתה בבעלות ברכב וכפרה בנהיגה ביום האירוע. נטען כי רכבה של הנאשמת כלל לא היה מעורב בתאונה. הסנגור ציין באחרית תגובתו לאישום כי: "**אני לא טוען אליבי בשלב זה**" - ע' 2, ש' 22. משכך נקבע התיק לשמיעת הוכחות.

4. פרשת התביעה נשמעה על פני שני מועדים - 4.3.15 ו- 28.4.15, כאשר במועד האחרון

נשמעה אף פרשת ההגנה וסיכומי הצדדים בע"פ.

ביום 4.3.15, **לאחר** שנשמעה עדת התביעה הראשונה, ביקשה התביעה לתקן את כתב האישום, שכן לדידה נפלה טעות סופר במספר הרכב המיוחס לנאשמת בכתב האישום -

כך שהמספר הנכון הינו: מ.ר. **3246214**. כתב האישום תוקן כאמור בהחלטתי - עמ' 6.

פרשת התביעה

5. **גב' מרים קנלר, בעלת רכב הדייהטסו**, סיפרה כי נסעה במועד האירוע ברחוב כלשהו ביפו, שאינה זוכרת את שמו וביקשה לפנות ימינה, ברכב ישבו חגורים אחיה ובנו במושב האחורי.

הגיחה מולה במהירות "אסטרונומית" מכונית מסוג מזדה ונכנסה בה. "**אני עצרתי וירדתי למטה, רציתי לדבר עם הגברת שנהגה ברכב הפוגע, רציתי לראות מה שלומה, אבל היא הסתכלה עלי וברחה. בינתיים הספקתי לראות את מספר הרכב שלה. אחרי שתי דקות אישה מקומה שנייה שראתה את התאונה זרקה לי גם פתק עם מספר הרכב של הפוגעת. אכן בדקתי ושני המספרים היו תואמים. בדקתי שבן אחי ואחי בסדר....אחרי זה צלצלנו למשטרה. שאלו אותי אם אני צריכה אמבולנס אמרתי לא**" - ע' 13.

מציינת כי רשמה את המספר בטלפון הסלולרי שלה וגם היה ברשותה את אותו הפתק.

את המספר העבירה לחוקר. "**אני לא יודעת אם פיזית היה לי את הפתק אבל נתתי לו את מספר הרכב**" - ע' 13, ש' 21-22.

"**זה היה מזדה בצבע קרם אני לא זוכרת. היא ברכה מהר מאוד, הסתכלה לי בעיניים וטסה באין כניסה. הנהגת היתה באין כניסה שהיא פגעה בי**" - ע' 14, ש' 1-2.

מתארת נהגת עם רעלה, "אבל הפנים היו גלויות", בגיל "אולי 40".

העדה ציינה כי נחבלה קלות. הוגשה תעודה רפואית (8/ת).

העדה אישרה לשאלות הסנגור כי בחקירה לא הציגה לחוקר את הטלפון הנייד שלה.

לגבי הפתק, של השכנה, מציינת העדה כי יתכן ואבד לה.

אינה זוכרת האם המספר שלקחה, מהרכב הבורח, היה מחזיתו או מחלקו האחורי.

מספרת כי עמדה מחוץ לרכבה, "ומישהו אמר לי שקוראים לי. אז השכנה מלמעלה זרקה לי את הפתק" - ע' 15, ש' 11.

אחיה לא רשם את מספר הרכב, לאחר מכן מציינת כי אינה יודעת אם רשם.

ברחוב היתה בחורה בשם הגר שנתנה לה את מספר הטלפון שלה, "אם אני רוצה שהיא תעיד".

אינה יודעת אם הגר ראתה או שלא ראתה את התאונה, "היא ניגשה אלי והציעה עזרתה. היא ראתה את הגברת שזרקה לי את המספר" - ע' 16, ש' 1-2.

מציינת כי הטלפון שלה נשבר והחליפה אותו מזמן.

בטוחה שמדובר באותו המספר בין מה שרשמה לבין הפתק.

שנשאלה העדה מצד הסנגור, מי רשם קודם את המספר היא או השכנה מלמעלה, השיבה העדה: "אני לא זוכרת. אני יודעת שאני רשמתי את המספר ואני בוודאות יודעת שזה אותו מספר".

כשהנשאלה האם רשמה את המספר לפני שהשכנה זרקה את הפתק או אחרי, השיבה כי לדעתה: "...לפני, 99.9%, שאני קודם, וגם אחרי שראיתי את הפתק ראיתי שזה תואם" - ע' 17, ש' 8.

הסנגור הפנה להודעה המשטרית של העדה (נ/1).

ההודעה הינה יומיים לאחר התאונה - 25.11.13. העדה מתארת את התאונה ומציינת כי הרכב הפוגע "התנגש בפינה הקדמית שמאלית של הרכב שלי". מציינת כי הרכב המעורב הינו מסוג "מזדה קרם בהיר 3246214 נהגה בו ערביה עם כיסוי ראש" - ש' 28.

מציינת כי: "ראיתי את מספר הרכב שלה ואישה מקומה שניה זרקה לי פתק עם מספר הרכב הפוגע והמספר היה זהה למספר שזכרתי ורשמתי בטלפון שלי" - ש' 18-19.

העדה מציינת כי ישנה עדת ראיה בשם הגר שראתה את התאונה ואת זריקת הפתק מצד השכנה. העדה בהודעתה מציינת את מספר הטלפון של אותה הגר.

6. מר אריה קנלר, אחיה של הנהגת המעורבת, מסר בעדותו כי ישב ברכב מאחור עם בנו, כשהם חגורים. אחותו פנתה ימינה ואז הגיע רכב במהירות גבוהה ונכנס בהם.

המכונית צפצפה וברחה והמשיכה לנסוע באין כניסה.

העד התרגש ותיאר את בריחת הרכב **"הייתי המום מחוסר האנושיות שהיא ראתה ילד קטן ברחה וטסה ולא עצרה למסור פרטים"**.

"נסיתי לכתוב את מספר לוח של הרכב שלה, ראיתי את זה נורא בחטף כי היא נסעה מהר ונסיתי לרשום את זה מיד בפלאפון שלי, אני חושב שאחותי גם ניסתה, אמרתי את זה בקול רם כמה פעמים" - ע' 17, ש' 23-26.

טוען כי נסעו למשטרה ברחוב סלמה על מנת להזהיר מפני אותה נהגת.

המדובר במזדה בצבע לבן או אפור. הנהגת אישה כבת 40, היתה מאופרת ומכוסה. חושב שפגעה בהם בקדמת רכבה של אחותו בצד שמאל.

בחקירתו הנגדית ציין העד כי ניסה לרשום את המספר בטלפון שלו אולם כשהגיע לחקירה בשלב מאוחר יותר, זה לא נשמר ונמחק.

אינו זוכר אם אחותו רשמה את המספר.

ניגשו היישר לתחנת המשטרה.

אינו זוכר, ביום חקירתו, היכן המספר היה רשום, אך לא בטלפון.

הסנגור הטיח בעד כיצד זה בהודעתו המשטרתית (נ/2) לא ידע למסור לחוקר את מספר הרכב, והעד השיב: **"אינני זוכר בדיוק מה היה שם"** - ע' 19, ש' 23.

הסנגור הטיח בעד כי לא ציין בהודעתו מה היה הנזק לרכבה של אחותו.

כשנשאל אם ראה את הרכב לאחר התאונה, השיב העד כי: **"...הרכב הלך טוטלוס ולא היה לה רכב..."** - ע' 20, ש' 1.

אינו יודע היכן הפתק עליו נרשם מספר הרכב.

"זה בכלל הפתק שהיה מלמעלה זרקה לנו. זו השכנה מלמעלה. אני לא זוכר מה היה במשטרה...".

זוכר שהפתק שקבלו אישר לו את המספר שהיה רשום אצלו בטלפון.

שוחח עם השכנה שזרקה להם את הפתק. אינו זוכר את שמה.

הסנגור כאמור הפנה להודעתו של העד (נ/2).

ההודעה נגבתה ביום 15.12.13 (3 שבועות מהאירוע).

העד מציין כי הקליד את מספר הרכב הפוגע בפלאפון "אך כבר זה נמחק".

טוען כי אחותו רשמה את המספר ואחת השכנות זרקה פתק לאחותו מבניין סמוך עם מספר הרכב הפוגע - ש' 8-9.

טוען כי הרכב הפוגע היה מסוג מזדה בצבע קרם בהיר, אינו יודע את מספר הרכב. הנהגת היתה "ערביה עם כיסוי ראש כבת 40 גוון עור בהיר אני חושב. היתה מאופרת ומגונדרת מאוד" - ש' 14-15.

באחריתה של הודעתו, מציין העד בפני החוקרת: "ואני מוכן לנסות לזהות פנים מול פנים את הנהגת שפגעה בנו" - ש' 24.

7. החוקרת רס"ב חנה מרום ערכה מזכר (ת/1).

בהתאם למזכר נרשם: "הגר לא ראתה את התאונה הגיעה רק אחרי כך ספרה לי הנהגת מרים".

הדברים כאמור מנוגדים לדברים שמסרה מרים בהודעתה המשטרית נ/1 ש' 30-32, לפיה הגר ראתה את התאונה וגם את העובדה שהשכנה זרקה פתק עם מספר הרכב הפוגע. בהודעתה מצוין מספר הטלפון של הגר.

כשנשאלה העדה מדוע לא זימנה את הגר לחקירה, השיבה: "כי מרים אמרה שהיא לא ראתה, וגם אין לי טלפון של הגר" - ע' 5, ש' 29.

אציין כי הדבר מעלה תמיהה, מדוע המשטרה בחרה לפנות שוב לנהגת המעורבת, במקום לזמן דרך הטלפון המופיע בהודעה את הגר ולחקרה.

8. רס"ב אלדו אלגרסי, ערך מזכר ת/2 על כך שביום 17.3.14 (דהיינו כ- 4 חודשים מעת האירוע), בדק את רכבה של הנאשמת, רכב מזדה בצבע בז'.

"לא נמצא כל נזק שמתאים לתאונה. נראה שהרכב עבר תיקון באזור חזית הרכב (מכסה מנוע) יש סימני צביעה. לציין שצילמתי את הרכב אולם התמונות נמחקו".

בחקירתו הנגדית, ציין העד כי מדובר בתיק הצמדה, כלי הרכב לא נבדקו, הכוונה רכבה של המתלוננת. בדק נזקים רק ברכבה של הנאשמת. לא ערך התאמת נזקים.

9. רס"ב אליס כהן, חקרה את הנאשמת (ת/3). אינה זוכרת אם תיק החקירה היה מולה, אך חקרה אותה לפי עדות המתלוננת. לא ראתה את הפתק שנזרק מהשכנה בתיק.
10. רס"ב יובל אוהד, גבה את הודעתה השניה של הנאשמת ת/4.
- בנוסף הוגשו בהסכמה תרשים הבוחן (ת/5), מזכרה של החוקרת דורית באום (ת/6) ותע"צ בעלות - ת/7.

פרשת ההגנה

11. בהודעתה המשטרית הראשונה (ת/3) אישרה הנאשמת כי הינה בעלת רכב מזדה בצבע בז' מספר רישוי 3246214.
- נוהגת בו בדרך כלל ולפעמים בני משפחה.
- מכחישה מעורבות בתאונה האמורה.
- במועד זה בתה נרמין חגגה חתונה באולם "לה פאייט" בלוד. לא היתה במועד זה ביפו.
- כל היום היתה בלוד עסוקה בהכנות של החתונה. נשאלה אם יודעת מי נהג ברכב ביום זה, ומשיבה כי נהגו ברכב מספר אנשים מהמשפחה והיא תבדוק במדויק ותעדכן. אין לרכבה נזק.
- בהודעתה השניה של הנאשמת (ת/4) בדקה עם כל המשפחה, גם גברים וגם נשים, וכולם אמרו לה "שלא היו ברכב הזה ולא היו ביפו ולא עשו תאונה בכלל" - ש' 33-35.
- טוענת כי בשעה 16:00 לא היתה מגונדרת ומאופרת אלא רק בשעה 19:30, שכן יצאה ממספרת "לולו" בלוד. אין נזק ברכבה. מוכנה להביא את הרכב לבדיקה.
12. הנאשמת העידה להגנתה, לאחר שטענת ההגנה שאין להשיב לאשמה - נדחתה על ידי, ראו ע' 21-22.
- הנאשמת טענה כי יום האירוע היה יום חתונת בתה.
- לא היתה כלל ביפו, אלא בלוד.
- בשעות הרלוונטיות היתה במספרה בלוד, "עד שעה שבע וחצי רבע לשמונה בערב. למה לברוח יש לי ביטוח באוטו. אמרתי את זה בחקירה" - ע' 23, ש' 1-2.

בחקירתה הנגדית אישרה העדה כי הינה הבעלים של רכב מזדה בצבע בהיר, הינה בת 38.

בשעה 16:30 היתה במספרה בלוד.

המפתחות היו בארון בבית ואיש לא לקח אותם.

לא נסעה ברכב הזה. כל שישה - שבעה חודשים מחליפה מכונית, שכן למשפחתה יש מוסכים.

כשהרכב היה ברשותה לא נעשה לו תיקון.

אין לה בעיה להביא קבלה מהספרית.

לא ידעה שהיה עליה להביא.

החתונה נערכה בלוד.

מאשרת שבחקירתה הראשונה במשטרה אמרה לחוקרים שתבדוק עם המשפחה, ולאחר שנזכרה כי באותו היום היתה חתונה, אין לה מה לצאת מהעיר לוד.

התובעת הטיחה בנאשמת כי תיאור הנהגת מתאים לה מבחינת הגיל והחזות לרבות שהיתה מאופרת דבר שמסותר עם יום החתונה והנאשמת השיבה: "הפתיעו אותי ביום החקירה שהיתה נהגת עם כיסוי ראש. אמרתי שיש גם יהודיות עם כיסוי ראש. דתיות גם שמות כיסוי ראש. אמרתי בחקירה שהייתי ביום הזה בחתונה ובמספרה והייתי מתאפרת. בחקירה השנייה החוקר השני שואל אותי שאלות ואומר לי שהנהגת היתה מגונדרת ואמרתי לו שכן, אני אמרתי לו שהייתי מגונדרת בחקירה הראשונה כי באותו זמן היית מתלבשת ומתאפרת".

"מה יש לי לעשות ביפו בחתונה של הבת שלי" - ע' 25, ש' 17.

הנאשמת עמדה על כך שאין סיכוי שהיתה ביפו ביום האירוע. "אין לי מה לברוח. יש לי ביטוח".

דין והכרעה

13. באשר למטרת החקירה המשטרית ולחקירת טענת אליבי ע"י המשטרה, קבע בית המשפט העליון, מימים ימימה, במסגרת ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פד לה(2)466, כהאי לישנא:

"מטרת החקירה המשטרית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכויו של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו. טענת אליבי, אשר חשוד מעלה, הינה חרב פיפיות. אם הטענה תימצא נכונה, יש בה כדי לשכנע את החוקרים להניח לחקירה, להימנע מלהגיש כתב אישום, ובכך לחסוך עינוי לחשוד. אם הטענה תימצא כוזבת, יש בה כדי לסייע לטענות התביעה. מכאן, כאשר חשוד מעלה טענת אליבי, על המשטרה לבדקה במהירות ראויה".

14. אכן, עפ"י סעיף 152 לחסד"פ, טענת אליבי יש להעלות בשלב ההקראה, שאחרת המשמעות הינה שבית המשפט לא יאפשר הבאת ראיות כדי להוכיח הטענה האמורה, אלא ברשות.

ההגנה כפרה כאמור הן במעורבות הרכב בתאונה והן בנהיגת הנאשמת ברכב ביום האירוע.

הסנגור טען כי אינו טוען אליבי בשלב זה, ובית המשפט העמיד את ההגנה על החובה להעלות בשלב זה טענת אליבי, שאחרת לא יקבל טענה מאוחרת - ע' 3.

כאן יש לזכור כי הנאשמת לא זוהתה כנהגת הרכב ע"י המתלוננת ואחיה, אלא אלה נתנו תיאור כללי, המתאים לתיאורה של הנאשמת - מבחינת היות הנהגת הפוגעת אישה, מוצא, גיל דומה וכיסוי הראש.

ברי כי המדובר בתיאור כללי, שאינו מספיק להרשעה בפלילים, וגם אם עסקינן בראיות נסיבתיות, אלה אינן מוליכות למסקנה אפשרית וסבירה אחת ויחידה, גם במצרף.

ראו והשוו - ע"פ 728/84 שמעון חרמון נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(3) 617.

ההגנה בסופו של יום לא העידה ולו עד מטעמה, בעניין האליבי, ודוק, גם אם אקבל את גרסת הנאשמת במלואה, שתאריך האירוע הינו מועד חתונת בתה, והיתה המה עסוקה בהכנות לחתונה זו בלוד, לרבות ביקור במספרה, עדיין אין המדובר בטענה "הרמטית", המקבעת את הנאשמת בלוד בשעה הרלוונטית לקרות התאונה.

השאלה המתבקשת האם היה על המשטרה עת העלתה הנאשמת בחקירתה טענת אליבי, לרבות הביקור במספרת 'לולו' בלוד, לחקור בעניין?

התשובה על כך חיובית.

מבלי קשר לאפשרות נאשם לטעון אליבי בשלב המשפט ולהביא ראיה לשם כך, חובה על הרשות החוקרת, עת חשוד מעלה טענת אליבי - לחקור בדבר עוד בשלב החקירה.

אי חקירה כאמור מהווה מחדל חקירתי.

15. כידוע, עפ"י פקודת התעבורה, בסעיף 27ב(א) וההלכה הפסוקה, ניתן לייחס עבירות תעבורה, ובתוך כך הדבר מספיק אף להרשעה בפלילים, לבעליו של רכב שהיה מעורב באותה עבירה, לרבות תאונת דרכים.

27ב(א) לפקודת התעבורה, קובע כי:

"נעשתה עבירת תעבורה ברכב, רואים את בעל הרכב כאלו הוא נהג ברכב אותה שעה או כאלו העמידו או החנה אותו במקום שהעמדו או חנייתו אסורה על פי חיקוק, לפי העניין, זולת אם הוכיח מי נהג

ברכב...או אם הוכיח למי מסר את החזקה ברכב...או הוכח שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו".

הוכיח בעל הרכב למי מסר את הרכב - תחול החזקה על המחזיק.

עסקינן בחזקה שבדין, שעול הפרכתה אינו פשוט, ועל הבעלים להפריכו ברמה של מאזן ההסתברויות.

בעניין החלת החזקה על הבעלים, גם בעבירות חמורות, ראו: רע"פ 3034/14 אבו אנטילה נ' מדינת ישראל, מיום 25.6.14; ע"פ 2218/06 הייב נ' מדינת ישראל, מיום 22.1.07; רע"פ 1185/11 ממדוח נ' מדינת ישראל, מיום 1.3.11; רע"פ 9/11 צמח נ' מדינת ישראל, מיום 11.4.11; רע"פ 9652/11 לוי נ' מדינת ישראל, מיום 24.1.12; רע"פ 669/13 ציבליק נ' מדינת ישראל, מיום 18.2.13; פ"ל (תל אביב) 6762-11-13 מדינת ישראל נ' סאלמה, מיום 9.4.14.

השאלה המרכזית, העולה ומתחדדת בתיק זה היא אחת - האם הצליחה התביעה להוכיח כי רכבה של הנאשמת, נושא מ.ר. 3246214, הוא הרכב שהיה מעורב בתאונת הדרכים ביפו ביום האירוע והוא אשר ברח לאחר מכן מהמקום.

בהוכחת רכיב זה, כשאינן כאמור מחלוקת על בעלותה של הנאשמת ברכב האמור - תקום החזקה האמורה שבסעיף 27ב(א) עלי פקודת התעבורה הר כגיגית על כתפי הנאשמת, והיא אשר תישא בעול הפרכתה.

התשובה לשאלה זו, בתיק שלפני, לדידי הינה שלילית.

התביעה לא עמדה בנטל המוטל על כתפיה, והנדרש בפלילים, להוכיח מעל לכל ספק סביר כי מספר הרכב המדובר היה מעורב בתאונה שארעה ביום האירוע ביפו.

לעניין זה אציין כי מחדלי החקירה הרבים, הקיימים בתיק זה, הם שהכריעוני, ונטעו בליבי ספק באשר להוכחת האשמה המיוחסת לנאשמת, ובתוך כך לרכבה.

באי התקיימות הבסיס להוכחת הקשר שבין רכבה של הנאשמת ומספרו לרכב המדובר מושא התאונה - אין תחולה לחזקה שבסעיף 27ב(א) לפקודה.

16. כאמור העדה המרכזית בתיק זה הינה הנהגת המעורבת, שכן אחיה לא מסר בהודעתו במשטרה, שלושה שבועות לאחר האירוע, את מספר הרכב.

היחידה שמסרה את מספר הרכב הקושר את הנאשמת הינה גב' קנלר.

כבר אציין ואדגיש, כי גב' קנלר ואחיה - הותירו בי רושם חיובי.

התרשמתי מאזרחים נורמטיביים, שחוו תאונת דרכים כמתואר בהודעותיהם ובעדותם בפני, ביפו ביום האירוע - תאונה שבעטייה גב' קנלר אף נחבלה, כמתואר בת/8 - ועל כך אין עוררין.

עם זאת עלי לבחון את אופן הגעת מספר הרכב למשטרה, ובתוך כך מחדלי החקירה הרבים הקיימים בתיק זה - האם יש בכוחם לפגוע ולקפח את הגנת הנאשמת.

מספרת הנהגת המעורבת כי המזדה נסעה במהירות "אסטרונומית", ובתוך כך הספיקה לרשום את מספרה על גבי הטלפון הנייד שברשותה.

טלפון זה לא הוצג בחקירתה, המשטרה לא תיעדה את הדברים ולא צלמה את מסך הפלאפון כראיה.

בנוסף, הן המתלוננת והן אחיה מתארים מצב בו שכנה מהקומה השנייה שראתה את התאונה ורשמה על גבי פתק את מספר הרכב הפוגע והשליכה אותו לעברם לרחוב מטה.

פתק זה נתפס ע"י המתלוננת, אך לא הוצג בחקירתה ואין כל תיעוד מה עלה בגורלו של פתק זה.

הפתק כאמור לא נתפס ע"י המשטרה, לא הוברר מה עלה בגורלו והמשטרה כלל לא טרחה לחקור את השכנה, שראתה את התאונה ורשמה את הפתק - מדובר בראיה מהותית היורדת לשורשו של עניין, בשים לב שעסקינן בעדה אובייקטיבית לחלוטין.

בנוסף, עדה נוספת בשם הגר, שראתה את התאונה וגם את השלכת הפתק, שפרטיה מצויים בהודעתה של המתלוננת לרבות מספר הטלפון שלה (נ/1) - כלל לא אותרה ולא נגבתה ממנה הודעה.

אינני מבין מדוע היה על המשטרה לפנות שוב למתלוננת ולשאול אותה מה ראתה העדה, אם הדברים ברורים כשמש ומופיעים בנ/1, ש' 30-32.

המתלוננים מספרים כי מיד לאחר התאונה פנו למשטרה. מר קנלר אף מצוין כי ביקש להזהיר את המשטרה מאותה נהגת.

דברים אלה שנמסרו ביום האירוע, באופן טרי, לא צורפו לתיק החקירה - שלדידי היה בהם לשפוך אור הן על גורלו של הפתק והן באשר לרישום מספר הרכב ע"ג הטלפון הנייד של המתלוננת.

המתלוננים מוסרים תיאור של הנהגת הפוגעת, המתאים לנאשמת בהודעותיהם.

המתלונן הגדיל לעשות ואף הסביר שהוא מוכן לנסות לזהות את הנהגת הפוגעת "פנים מול פנים" - נ/2, ש' 24. דהיינו בסמוך לתאונה, ניתן היה לבצע מסדר זיהוי - דבר שלא נעשה.

רכבה של המתלוננת כלל לא נבדק. המתלוננת בעדותה בבית המשפט איננה מספרת על גרימת נזק כלשהו

לרכבה. עם זאת אחיה מספר בעדותו כי הרכב "הלך טוטלוס" - ע' 20, ש' 1.

במצב דברים שכזה לא ברור לי מדוע המשטרה לא בדקה את רכבה של המתלוננת בזמן אמת, לרבות צילומו או למצער צירופו של דוח שמאי מאת חברת הביטוח.

מנגד, רכבה של הנאשמת נבדק בחלוף כ- 4 חודשים !

השוטר שבדק את הרכב קובע כי לא נמצא נזק שמתאים לתאונה, עם זאת מצא הוא שהרכב עבר תיקון באזור החזית, שכן יש סימני צביעה.

ברי, שבדיקה מאוחרת, בחלוף 4 חודשים מקרות התאונה, אינה יכולה ללמד דבר, בנוסף התמונות שצילם העד נמחקו.

'כלל הראיה הטובה', מחייב, בין היתר, כי צד המסתמך על תוכנו של מסמך כראיה, יגיש בצורתו המקורית ולא יגיש העתקו וזאת בכפוף לחריגים הקבועים בדין.

"הרציונל הניצב ביסודו של הכלל והנשען על אדני ההגיון והזהירות קובע, כי אין להמיר את המקור במסמך חליפי אם ניתן להגיש את המקור וזאת מחשש שמא, עלולה ליפול טעות בהעתק המסמך המוגש או חלילה שבכוונת מכוון ישבש מאן דהוא את תכני המסמך המקורי. אולם, באם המקור אינו בר השגה, אין הדבר סותר את הגולל על הגשת תחליף לראייה המקורית וזאת באם אפשר לקבל את המידע הכלול במקור באמצעות מקור משני..." - ראו תת"ע 5622-10-09 מדינת ישראל נ' ביאן, מיום 23.6.11; ע"פ 869/81 מוחמד שניר נ' מדינת ישראל, מיום 4.11.84; תת"ע 4578-09-12 מדינת ישראל נ' אלוני, מיום 8.8.13.

בענייננו המקור "הטוב ביותר", הטרי ביותר והסמוך למועד התאונה, הינו הפתק שהשליכה השכנה מהקומה השנייה לעברה של המתלוננת וכן הרישום שערכה המתלוננת, של מספר הרכב הפוגע על גבי הטלפון הנייד שברשותה.

לא זה ולא זה הוצגו בפני.

לא זה ולא זה לוו בהסבר, לטובת הכשרת הדברים כראייה משנית, בהודעתה של המתלוננת - נ/1.

המתלוננת מספרת, בהודעתה, יומיים לאחר האירוע: **"ראיתי את מספר הרכב שלה ואישה מקומה שניה זרקה לי פתק עם מספר הרכב הפוגע והמספר היה זהה למספר שזכרתי ורשמתי בטלפון שלי. התקשרתי למשטרה עם שוטרת בשם חן ואמרתי שלא צריך אמבולנס"** - נ/1, ש' 18-22.

שתי ראיות מקוריות, אותנטיות - הפתק והטלפון בו נרשם המספר - לא נתפסו, או למצער לא ניתן כל הסבר להיכן נעלמו ראיות אלה בהודעה.

אין לי כל טענה כלפי המתלוננת, כבר קבעתי, היא ואחיה הותירו בי רושם חיובי, והתרשמתי שעברו תאונת דרכים, מטלטלת, והעידו בבית המשפט מדם ליבם.

עם זאת, היה על המשטרה, לשאול, כבר בהודעה את המתלוננת לגורלו של הפתק ולגורלו של הרישום בטלפון, ובתוך כך לדרוש הצגתו ולצלם את מסך הטלפון כראיה לתיק.

במקביל, המשטרה לא שמה ידה על התיעוד/רישום השיחה עם אותה שוטרת בשם חן, שקבלה את הדיווח, מהמתלוננת, בסמוך לתאונה - דבר שיכול היה לשפוך אור על הדברים.

17. בעניין מחדלי חקירה אחת מההלכות המרכזיות בעניין, ניתנה במסגרת ע"פ 5386/05 אלחורטי נ' **מדינת ישראל, מיום 18.5.06** והאסמכתאות המרובות המצוטטות בה.

כב' המשנה לנשיאת בית המשפט העליון, ד'היום, השופט רובינשטיין, קבע במסגרת הלכת אלחורטי, כי:

"נאמר לא אחת כי בבסיס חובת החקירה, המוטלת על הרשויות, עומדת החובה לפעול לחקר האמת והחובה להביא לדין את האשם האמיתי בביצועה של העבירה. חובת הרשויות למיצוי הליכי חקירה כראוי, מהווה גם חלק מזכות הנאשם למשפט תקין והוגן, בהיותו אמצעי לחשיפת האמת. ברוח זה נפסק כהאי לישנא: "מטרת החקירה המשטרית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו (ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(2) 466)".

"במקרים שבהם נתגלו מחדלים בחקירת המשטרה, בית המשפט צריך לשאול עצמו האם המחדלים האמורים כה חמורים עד שיש לחשוש כי קופחה הגנתו של הנאשם, כיוון שנתקשה להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד נגדו או להוכיח את גרסתו שלו...על פי אמת מידה זו, על בית המשפט להכריע מה המשקל שיש לתת למחדל לא רק כשהוא עומד לעצמו, אלא גם בראיית מכלול הראיות".

"נפקותו של המחדל תלויה בתשתית הראייתית שהניחה התביעה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והשלכותיו תלויות בנסיבותיו של כל עניין ועניין".

"...מהאמור עולה, כי על מחדלי החקירה להימדד בדרך כלל במישור הראייתי...עוד קבעה הפסיקה, כי התביעה אינה חייבת להציג בפני בית המשפט את 'הראיה המקסימאלית', אלא 'על התביעה להוכיח את המוטל עליה ב'ראיה מספקת', 'ואין נפקא מינה אם היה לאל ידה להשיג טובה הימנה'...וגם אם יכלה התביעה להשיג ראיות טובות יותר, אין הדבר מוביל לזיכוי הנאשם, אם בראיות שהוצגו יש די להרשעה מעבר לספק סביר".

"בקצרה אעיר, כי השאלה היא ביסודה שאלה של צדק. האם נעשה לנאשם עוול, בנסיבותיו של מקרה

פלוני, בכך שהמשטרה חדלה בחקירה בצורה זו או אחרת. לטעמי ככלל אכן אין דוקטרינת הנזק הראייתי נחוצה בגדרי עשיית הצדק במשפט הפלילי, שכן - כפי שציינה הפסיקה שהובאה מעלה מוטל הנטל במשפט הפלילי על התביעה וככלל איננו מועבר לנאשם, ומימלא השאלה היא האם מצבור הראיות, בהינתן מחדל כזה או אחר, מביא להרשעה בלא ספק סביר".

מן הכלל אל הפרט

18. סבורני כי בתיק זה רבו מחדלי החקירה כפי שפורטו לעיל.

מחדלי החקירה הגיעו לרמה של מסה קריטית, שמשקלם כמכלול יוצר ספק סביר לטובת הנאשמת.

אי תפיסת הפתק וחקירת השכנה; אי חקירתה של הגר; אי תפיסת הדיווח הראשוני למוקד; אי בדיקת רכבה של המתלוננת; בדיקת רכבה של הנאשמת בחלוף כ- 4 חודשים ומחיקת תמונות הבדיקה; אי עריכת התאמת נזקים בין כלי הרכב בזמן אמת; אי קבלת הסבר בזמן קרוב במסגרת הודעת המתלוננת (1/נ) לאובדן הראיות המקוריות והאותנטיות בדבר מספר הרכב הפוגע - הפתק והטלפון בו נרשם המספר, בשים לב לכלל הראייה הטובה ביותר; אי בדיקת אליבי, ועוד.

מכלול זה יוצר ספק סביר, כמסה קריטית של מחדלי חקירה, שלא ניתן להתעלם מהם.

כידוע, טעות של מספר בודד במספר רישוי של רכב, עלול/עשוי להוביל לרכב אחר.

התביעה בעצמה בכתב האישום המקורי ציינה מספר רישוי דומה, שבשל טעות סופר תוקן.

לא נעלם מעיני תיאור העדים בדבר הנהגת הפוגעת, תיאור המתאים לנאשמת - עם זאת עסקינן בראיות נסיבתיות, שאינן מובילות למסקנה אפשרית סבירה אחת ויחידה, גם במצרף.

19. **מכלל הטעמים דלעיל הנני מחליט לזכות את הנאשמת, וזאת מחמת הספק.**

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בתוך 45 ימים מהיום.

כל המוצגים בתיק זה, נסרקו, עפ"י ההנחיות, למערכת הנט. המוצגים כולם מוחזרים למשמורת התביעה -

עד יהפוך פסק הדין לחלוט.

ניתנה היום, ז' סיוון תשע"ה , 25 מאי 2015, במעמד הצדדים.